

BEZBEDNI NOVINARI

**SIGURNA
L!NIJA**
0800 100 115

Dejan Anastasijević

KO MI JE STAVIO BOMBE NA PROZOR

I DRUGE OD BRANI
TEKSTOVI

Dejan Anastasijević, Slavko Ćuruvija i Dada
Vujasinović (foto: ANEM kolaž / Slavko Ćuruvija
Fondacija / Peđa Mitić / privatna arhiva)

MONITORING MEDIJSKE SCENE U SRBIJI ZA MESEC APRIL 2025. GODINE

UVOD

Monitoring medijske scene izrađuje se s ciljem kontinuiranog praćenja događaja i procesa koji utiču na stanje medijskih sloboda u Republici Srbiji. U fokusu monitoringa nalaze se: sloboda izražavanja; praćenje implementacije postojećih propisa; usvajanje novih propisa, ali i izmene i dopune aktuelnih, kako iz oblasti medija, tako i iz drugih oblasti koje na direktan ili indirektan način utiču na slobodu medija; kao i analiza tužbi koje, prema oceni stručne javnosti, imaju karakter SLAPP tužbi (strateških tužbi protiv učešća javnosti) usmerenih prema novinarima i medijima.

Za izradu monitoringa koriste se javno dostupni podaci, podaci dobijeni od novinara, urednika i drugih medijskih radnika, novinarskih udruženja i medijskih asocijacija, kao i od državnih i nedržavnih organa.

Ovaj Monitoring izveštaj uradio je stručni monitoring tim iz advokatske kancelarije „Savović”, u saradnji sa ANEM-om.

Podrška:

Овај пројекат финансира
Европска унија

**#EY
ЗА ТЕБЕ**

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Norway

I SLOBODA IZRAŽAVANJA

April je mesec tužnih podsetnika na to čime se, decenijama unazad, plaća bavljenje novinarskim pozivom u Srbiji – životom.

U ovom mesecu navršila se trideset jedna godina od smrti Dade Vujasinović. Okolnosti u kojima je do smrti došlo, do danas nisu razjašnjene. Prošle godine nastupila je potpuna zastarelost krivičnog gonjenja za delo Ubistvo.¹

Pre osamnaest godina pokušao je atentat na Dejana Anastasijevića tako što je pod prozorom njegovog stana eksplodirala bomba. Slučaj do danas nije rasvetljen.²

Novinar Slavko Ćuruvija ubijen je pre dvadeset šest godina. Na dan godišnjice zakazano je suđenje koje trojica optuženih pa oslobođenih vode protiv fondacije koja nosi njegovo ime. Ročište je odloženo, a okupljeni su stajali ispred suda, i ove godine bez odgovora.

Pre dvadeset šest godina, tokom bombardovanja zgrade RTS-a, poginulo je šesnaest radnika.³

Organizacija Reporteri bez granica pozvala je Evropski parlament da od Evropske Komisije zahteva odlučno osuđivanje štete koju su vlasti u Srbiji nanele slobodi medija. Pavol Salaj, šef Deska za Evropsku uniju i Balkan u organizaciji Reporteri bez granica, rekao je da su vlasti u Srbiji, stalnim podrivanjem bezbednosti i nezavisnosti, dovele medije do ivice gušenja. Njegov stav je da države članice EU i njene institucije ne smeju ostati pasivne pred sistematskim urušavanjem prava na pouzdane informacije.⁴

Na konferenciji za štampu organizovanoj tokom posete predstavnika međunarodnih udruženja i organizacija u sastavu konzorcijuma Media Freedom Rapid Response (MFRR),⁵ od Evropske unije se tražilo da javno osudi napade na novinare i medije u Srbiji i da, sve dok se ne okončaju pretnje, pritisci i represija nad novinarima, zamrzne pregovore sa Srbijom o Poglavlju 23. Od vlasti u Srbiji, naročito od predsednika, zahtevalo se zaustavljanje napada na novinare, koji su posebno ugroženi ukoliko izveštavaju sa protesta. Podvučena je i neophodnost hitnog prestanka primene špijunskih softvera.⁶

Predstavnici MFRR-a u Srbiji su boravili u periodu od 7. do 9. 4. 2025. godine, sa ciljem da prikupe podatke u vezi sa medijskim slobodama, pritiscima na nezavisne novinare i ugrožavanjem njihove bezbednosti od strane vlasti.

Preko sto organizacija, aktivističkih grupa i političkih stranaka, uz članove porodice pritvorenih aktivista, uputilo je pismo evropskim institucijama od kojih se traži da hitro reaguju povodom političkog progona novosadskih aktivista iz grupe STAV i Pokreta slobodnih građana, privedenih nakon emitovanja audio-snimka prisluškivanog razgovora, dan uoči protesta „15 za 15”.⁷ Slobode su lišeni: Lazar Dinić, Lado Jovović, Marija Vasić, Davor Stefanović, Srđan Đurić i Mladen Cvijetić. (Više u [Monitoringu medijske scene u Srbiji za mesec februar 2025. godine.](#)) Više javno tužilaštvo u Novom Sadu na teret im je stavilo izvršenje krivičnog dela Pripremanje dela protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Srbije u vezi sa krivičnim delima Napad na ustavno uređenje i Pozivanje na nasilnu promenu ustavnog uređenja.⁸

Nakon poslednje odluke o produžetku pritvora za još 30 dana (donete 13. 5), Marija Vasić, aktivistkinja i profesorka sociologije u gimnaziji „Jovan Jovanović Zmaj”, stupila je u štrajk glađu i žeđu.⁹ Zbog narušenog zdravstvenog stanja, iz Okružnog zatvora u Novom Sadu premeštena je u bolnicu Centralnog zatvora u Beogradu.¹⁰

Prema navodima dostupnim u medijima, aktivisti Davoru Stefanoviću u pritvoru je slomljen nos na dva mesta. Uprava za izvršenje krivičnih sankcija saopštila je da je mu je povredu naneo drugi pritvorenik.¹¹

Na dan pisanja ovog Monitoringa, nakon više od dva meseca od dana privođenja, Mariji Vasić, Ladu Jovoviću i Lazaru Diniću pritvor je zamenjen merom zabrane napuštanja stana sa elektronskim nadzorom (tzv. kućni pritvor), dok je aktivistima Mladenu Cvijetiću, Srđanu Đuriću i Davoru Stefanoviću pritvor produžen za još 30 dana (u toku je rok za žalbu).¹² Izražavajući opravdano nezadovoljstvo takvim stavom vlasti, građani organizuju blokade zgrade suda i tužilaštva u Novom Sadu.¹³

Tokom aprila Viši sud u Beogradu produžio je pritvor Srđanu Žuniću, aktivisti i osnivaču pokreta „Ujedinjeni narod Srbije”. Na teret mu se stavlja vršenje krivičnog dela Ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti (član 23 Zakona o javnom redu i miru).¹⁴

Žunić je u pritvoru otpočeo štrajk glađu. Na dan pisanja Monitoringa, nakon pedeset četiri dana provedena u pritvoru, ukinuto mu je rešenje o određivanju pritvora. Apelacioni sud konstatovao je da iz činjeničnog opisa radnji koje mu se optužnim aktom Višeg javnog tužilaštva u Beogradu stavljaju na teret – ne proizlaze obeležja krivičnog dela Ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti.¹⁵

Novinarska udruženja, članovi Stalne radne grupe za bezbednost novinara, kao i predstavnici tužilaštva održali su sastanak u prostorijama Nezavisnog društva novinara Vojvodine u Novom Sadu. Na sastanku se govorilo o problemima uočenim u slučajevima ugrožavanja bezbednosti novinara i napadima na njih, konkretno u slučaju napada na novinare IN Medija iz Inđije i slučaju napada na snimatelja Mirka Todorovića. Urednik Radija 021 Zoran Strika podelio je iskustvo fizičkog napada koji je doživeo tokom izveštavanja o odlasku aktivista SNS na poslednji mitning vladajuće stranke održan u Beogradu.¹⁶

Na sastanku su izneti predlozi za izmenu zakonodavstva u cilju zaštite fizičkog integriteta medijskih radnika.

Sastanak Stalne radne grupe za bezbednost novinara u Novom Sadu (foto: OEBS/M. Janković)

Blokada RTS-a (foto: V. Matić)

Blokada RTS-a

Studenti su 14. maja pozvali građane na blokadu zgrade RTS-a u Takovskoj ulici, Aberdarevoj i na Košutnjaku. Sa svojih zvaničnih naloga na društvenim mrežama poručili su da će protest trajati „dok se ne raspiše novi konkurs za REM ili dok se RTS ne ugasi”.¹⁷ Obratili su se i skupštinskom Odboru za kulturu i informisanje, zahtevajući da se proces izbora članova Saveta REM-a ponovi i da bude sproveden na transparentan način.¹⁸

Blokada RTS-a trajala je četrnaest dana. Prekinuta je nakon što je na sednici Odbora za kulturu i informisanje doneta odluka o poništenju starog i raspisivanju novog konkursa za izbor članova Saveta REM-a.¹⁹

Snježana Milivojević, redovna profesorka Javnog mnjenja i medijskih studija na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, navela je da su studenti, u vezi s medijima, mapirali sva ključna problematična mesta. Zahtev za gašenje RTS-a ocenila je kao potrebu za simboličkim diskontinuitetom, a za novi konkurs za izbor članova Saveta REM-a, sproveden na transparentan način i po zakonu, rekla je da je to posao koji se mora obaviti.²⁰

Branko Stanković, autor emisije „Kvadratura kruga” koja se emituje na RTS-u i neko ko od ranije podržava studentske proteste, o „probijanju” blokade od strane svojih kolega rekao je: „Ja ne mogu da ulazim na posao kroz čevabdžinice i pacovske kanale”.²¹

Ocenjujući blokadu kao neprimeren pritisak, RTS je od studenata i građana zahtevao da sa njom hitno prekinu.²² Kako se to nije dogodilo, drugog dana blokade policija je dobila zadatak da u zgradu RTS-a uvede petnaest zaposlenih.²³ U narednim danima počeli su da modifikuju program i emituju ga iz studija čija lokacija javnosti nije (bila) poznata.²⁴

Stavljajući im na teret vršenje krivičnog dela Sprečavanje štampanja i rasturanja štampanih stvari i emitovanja programa (član 149 stav 2 KZ-a),²⁵ Radio-televizija Srbije podnela je krivičnu prijavu protiv NN lica. Drugu krivičnu prijavu podneli su takođe protiv NN lica, ovog puta zbog više „poternica” na kojima se nalazi fotografija urednika RTS-a, odgovarajući član zakona zbog kog se „traži”, kao i obećanje nagrade za „nalazača” u vidu slobodnih medija. Krivičnom prijavom u izgled je stavljeno vršenje krivičnog dela Ugrožavanje sigurnosti (člana 138 stav 2) u sticaju sa krivičnim delom Proganjanje (član 138a stav 2).²⁶ Novinarska udruženja izrazila su zabrinutost i osudila javno deljenje ličnih podataka novinara.²⁷

Više od pedeset novinara i novinarki RTS-a održalo je 16. aprila zbor na parkingu javnog servisa. Prema saopštenju NUNS-a, samo nekoliko sati nakon završetka skupa petoro radnika pozvano je na informativni razgovor. Neki od njih pripadaju neformalnoj grupi „Naš pRoTeSt”, u kojoj su se okupili zaposleni na RTS-u koji od javnog servisa zahtevaju da obezbedi veću profesionalnu odgovornost i slobodu izražavanja.²⁸ UNS je od Vlade Republike Srbije i Narodne skupštine tražio da javnosti odgovore zbog čega je BIA pozvala novinare RTS-a na informativni razgovor.²⁹

Blokada RTS-a (foto: V. Matić)

Članovi grupe „Naš pRoTeSt” zahtevali su da odgovorni za vređanje studenata u programu RTS-a podnesu ostavke. Od glavnog i odgovornog urednika informativnog programa Nenada LJ. Stefanovića i njegovih pomoćnika Gorislava Papića i Zorana Stanojevića tražili su da saopšte ime autora teksta u kome su studenti u blokadi upoređeni sa nacistima (tekst je pročitao 16. aprila).³⁰ Skupštinskom Odboru za kulturu i informisanje predali su peticiju koju je potpisalo više od 23.000 građana koji traže raspisivanje konkursa za nove članove Saveta REM-a.³¹

Tokom trajanja blokade RTS-a medij Juronjuz Srbija objavio je saopštenje da novinari RTS-a više od sedamdeset sati rade u getu, da ih teraju u logore, da su izloženi torturi, izivljavanju bez presedana, fizičkom i psihičkom nasilju.³² Kako saopštenje nije bilo potpisano, od njega se vrlo brzo ogradilo više od osamdeset novinara i novinarki te kuće. Potcrtavajući krajnje neprimerene formulacije poput „geta” i „logora”, novinari i novinarke insistirali su na tome da oni „neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje”.³³ Podršku u ograđivanju od saopštenja pružila im je stručna javnost.³⁴

Blokada RTS-a (foto: V. Matić)

II NAPADI, PRETNJE I PRITISCI

Prvostepena presuda u slučaju pretnji upućenih novinarki Kurira Jeleni S. Spasić

Zbog pretnji upućenih novinarki Kurira Jeleni Spasić, Viši sud u Beogradu izrekao je Saši Miroviću zatvorsku kaznu u trajanju od sedam meseci. Mirović ima pravo da protiv presude izjavi žalbu.

Jeleni Spasić preteće poruke stigle su nakon objavljivanja više tekstova u kojima se bavila problemima dece i odraslih koji pate od dijabetesa. (Više o tom slučaju u Monitoringu medijske scene za [septembar](#) i [oktobar](#) 2024. godine i [januar](#) 2025. godine.)

Slučaj napada na Vuka Cvijića, novinara Radara

Vuk Cvijić izjavio je prigovor protiv rešenja u kome je tužilaštvo iznelo stav da Milan Lađević, jedan od suvlasnika i izdavača provladinih tabloida Srpski telegraf i [Republika.rs](#), iako je udario i odgurnuo novinara, nije izvršio krivično delo za koje bi mogao da bude gonjen po službenoj dužnosti.

Prigovorom se osporavaju navodi tužilaštva da spornim događajem nije narušeno spokojstvo građana (očevidaca, Cvijićevih kolega i šire javnosti) i tvrdi se da je tužilaštvo propustilo da ispita da li je Lađević izvršio i neko drugo krivično delo, mimo nasilničkog ponašanja koje mu se primarno stavlja na teret.

(Više o napadu na Vuka Cvijića u Monitoringu medijske scene za [maj](#) i [jun](#) 2024. godine i [mart](#) 2025. godine.)

Onemogućavanje izveštavanja reporterskoj ekipi Televizije N1

Reporterskoj ekipi Televizije N1 bilo je onemogućeno da izveštava o kretanju grupe koja se iz Novog Sada peške uputila u Beograd, na miting održan na poziv predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića. Odluku da ne mogu nastaviti sa izveštavanjem, novinarima su saopštili pripadnici policije, navodeći da nemaju dovoljno pripadnika MUP-a koji bi mogli da im osiguraju bezbednost. Pristalice Srpske napredne stranke prisutne na dočecima, kao i učesnici kolone, novinarsku ekipu nazivali su ustašama i izdajnicima. Neki su se reporterke Sanji Kosović unosili u lice, vređali je i sprečavali da fotografiše. Među građanima okupljenim na jednom od dočeka, bio je i predsednik opštine Stara Pazova Đorđe Radinović.³⁵

Iako mesecima unazad izveštavaju sa pešačkih akcija studenata u blokadi, prema rečima novinarke TV N1, zahtev da prekinu sa izveštavanjem do tad im nije bio ispostavljen.³⁶

Osim ekipe TV N1, pritiscima je bila izložena i ekipa Al Džazire.

Reakcija stručne javnosti nije izostala.³⁷

Slučaj Dejana Ilića, kolumnistu sajta Peščanik

Zbog odgovora koji je dao novinaru TV Nova na pitanje šta misli o prelaznoj Vladi, Dejan Ilić pozvan je u policiju. Zaključujući da postoji sumnja da je izvršio krivično delo izazivanje panike i nereda, tužilaštvo je dalo nalog da Iliću bude određeno zadržavanje u trajanju od 48 sati. Deo izjave kojom je navodno izazvao paniku, glasi: „Imate da birate: Ili ćete tim ljudima otvoriti vrata da se sklone, a otvaranje vrata je ta prelazna vlada, ili ćete se pomiriti sa tim da će teći krv ulicama, da ćemo izgubiti ne znam koliko života i ne znamo čije živote, da bismo se oslobodili njih.”

Ovako glasi drugi deo izjave, koji tužilaštvo nije uzelo u obzir:

I sad imate da birate: jeste li spremni da žrtvujete živote ili ćete nekako da se nosite sa tim da sednete u vladu u kojoj će sedeti neki od njih. Pritom će sedeti u njoj, a neće imati nikakvu moć. O tome se radi. Nije stvar u tome da li će sedeti ili ne, nego da li će moći nešto da urade ili neće moći ništa da urade. Ali ako je to način da se spasi neki životi, da se izbegne krvoproliće, ja nemam nikakvu dilemu da treba ići u prelaznu vladu. Dakle, ako je to najjači argument protiv prelazne vlade, on se ne drži, iako deluje na prvi pogled dobro, on se lako ruši, jer je zaista stvar u tome – biramo između života i nekakvog kompromisa koji zapravo onome s kojim kompromis pravimo, ne donosi ništa.³⁸

Nakon davanja izjave, Iliću je ukinuto zadržavanje. MUP je saopštio da će protiv njega biti podneta krivična prijava za izazivanje panike i nereda.³⁹

Stručna javnost izrazila je solidarnost sa Dejanom Ilićem i duboku zabrinutost zbog njegovog zadržavanja u policijskoj stanici.⁴⁰

Slučaj napada na Zorana Striku, zamenika glavnog urednika portala Radio 021

Napad na Zorana Striku odigrao se tokom izveštavanja o odlasku građana iz Novog Sada na miting Aleksandra Vučića u Beogradu. Novinar je snimio napad dva muškarca na momka koji je kamerom pratio isti događaj. Muškarci su momka oborili i počeli da ga šutiraju. Telefon su mu oveli i bacili u Dunav. Mladiću su nanete povrede glave.⁴¹

Napadač koji je primetio da Strika snima događaj, zaletio se na njega, uhvatio ga za ruku i vrat, pokušavajući da mu oduzme telefon. Dok se suprotstavljao napadaču, Strika je doživao direktora Pokrajinskog fonda za evropske poslove i razvoj Ognjena Dopuđa, koji se nalazio u blizini, i tražio od njega da pomeri napadača. Dopuđ nije reagovao. Strika je ipak uspeo da se odupre napadu i sačuva telefon.⁴²

Strika i povređeni mladić su se sklonili. Novinar je sa svog mobilnog telefona pozvao policiju. Dok su čekali da policija dođe, prišla su im tri muškarca sa kapuljačama. Jedan od njih se približio povređenom mladiću, koji je u tom trenutku, preko Strikinog telefona, razgovarao sa suprugom. Oteo mu je telefon i bacio u Dunav.⁴³

Domaća stručna javnost osudila je napad i zatražila identifikaciju i procesuiranje napadača.⁴⁴

Napad na ekipu KTV tokom skupa „Ne damo Srbiju”

Dok su izveštavali sa sabora „Ne damo Srbiju”, organizovanog na poziv predsednika Republike Srbije povodom osnivanja „Pokreta za narod i državu”, petočlanu novinarsku ekipu KTV-a: Nemanju Šarovića, lidera pokreta „Ljubav, vera, nada” i reportera KTV-a, snimatelja Sinišu Nikšića, dva tehničara i vlasnika KTV-a Danijela Radića opkolili su simpatizeri Srpske napredne stranke, a zatim ih fizički napali. Pre napada, lica obučena u redarsku uniformu uputila su im brojne uvrede. Jedna napoznata osoba Šarovića je pogodila flašom, druga se zaletela na TV kameru, koja je usled težeg oštećenja ostala bez signala.

Šarović je rekao da su njihovu ekipu napali: direktor Gradske čistoće Marko Popadić, gradonačelnici Kruševca i Čuprije, direktor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Relja Ognjenović, kao i drugi stranački i državni funkcioneri.⁴⁵

Članovima novinarske ekipe KTV-a u Urgentnom centru konstatovane su lakše i teže telesne povrede. Šaroviću nagnječenje u predelu leve jagodice, desnog uveta i viličnog zgloba; tehničaru Miloradu Maleševu izbijanje tri zuba; vlasniku KTV-a Danijelu Radiću, snimatelju Sinišu Nikšiću i drugom tehničaru lakše telesne povrede.⁴⁶

Novinarska udruženja osudila su taj napad.⁴⁷

Slučaj je zabeležen na platformi [Mapping Media Freedom](#), na kojoj se vodi evidencija o načinima kršenja slobode medija u Evropi.

Novinska agencija Beta obratila se Višem javnom tužilaštvu u Beogradu sa pitanjem da li će tužilaštvo raditi na identifikaciji i procesuiranju napadača na ekipu KTV-a. Odgovor je bio da prilikom napada nije izvršeno krivično delo za koje su oni nadležni. Novinare su uputili na Prvo osnovno javno tužilaštvo (zato što se događaj odigrao na teritoriji za koju ono jeste nadležno), MUP i Prekršajni sud u Beogradu.⁴⁸

Prvo osnovno javno tužilaštvo pozvalo je Nemanju Šarovića da dâ iskaz u svojstvu građanina. Šarović je javnost izvestio o tome da rečeno tužilaštvo ne smatra nadležnim, te da ne želi da „učestvuje u farsu”, već traži da napadači budu „privedeni, saslušani i pritvoreni”.⁴⁹

Novinarskoj ekipi Al Džazire zabranjeno snimanje skupa „Ne damo Srbiju”

Dok su članovi novinarske ekipe Al Džazire – reporterka Katarina Vojnović, snimateljka i satelitski operater – sa terase stana u privatnom vlasništvu snimali skup „Ne damo Srbiju”, u stan su ušla dvojica policajaca u civilu i zabranila im da nastave sa snimanjem. Novinarka je rekla da su im policajci pokazali značke i od njih tražili da im na uvid daju novinarske legitimacije i lične karte. Nakon što su „proverili sa nadređenima”, potvrdili su im da skup ne mogu snimati odatle, već samo sa ulice. Novinari su ih pitali od koga mogu dobiti dozvolu za snimanje. Odgovor policajaca bio je da je za izdavanje dozvole nadležan organizator skupa, ali da oni nemaju informaciju ko je to.⁵⁰

Pretnje upućene glavnom uredniku i novinaru Niške inicijative Srđanu Noniću

Grupa maskiranih muškaraca u ulozi (neformalnog) obezbeđenja kolone autobusa koja je krenula na skup „Ne damo Srbiju” – uputila je više pretnji, psovki i uvreda građaninu koji je pokušao da ih snimi, prisutnim policajcima i uredniku i novinaru Niške inicijative Srđanu Noniću.

Grupa je nasrnula na vozilo koje se nalazilo u blizini i tom ga prilikom oštetila. Nakon što su na lice mesta stigla još dva policijska vozila, napadači su se razišli.

Slučaj je prijavljen nadležnim organima.⁵¹

Napad na novinarku Istinomera

Dok je snimala šatore koji su bili postavljeni noć ranije ispred Narodne skupštine Republike Srbije, za lica čije zaduženje nije poznato, novinarku Istinomera napao je nepoznati muškarac. Napadač se nalazio među osobama koje su boravile unutar šatora i oko njih. Uprkos tome što je imala vidno istaknutu identifikaciju i rekla da je novinarka, napadač joj je udarcem izbio telefon iz ruke. Novinarka je odmah zatražila pomoć od policajca koji se nalazio u blizini, međutim, pomoć je izostala. Policajac napad nije zabeležio, samo joj je kratko rekao da se čuva od okupljenih jer se i prema policiji odnose na isti način.⁵²

Novinarska udruženja zahtevala su hitnu identifikaciju i procesuiranje napadača.⁵³

Pretnje i pritisci upućeni uredniku i novinaru portala Žig Info Željku Matorčeviću

Nezavisno udruženje novinara Srbije zahtevalo je da se zaustave pritisci na novinara Željka Matorčevića, koga, prema rečima NUNS-a, putem društvenih mreža targetira politički aktivista Dragoljub Krstić, dok mu odbornik vladajuće koalicije iz Grocke Saša Mijailović, preko poruka, preti objavljivanjem njegovog navodnog neprimerenog snimka.⁵⁴

Krstić je na svom Fejsbuk profilu objavio maliciozno montiranu fotografiju na kojoj je povređeni Matorčević u bolnici u koju je smešten nakon pretrpljenog fizičkog napada. Taj napad do danas nije razrešen.

U izjavi za NUNS Matorčević je objasnio da je fotomontaža postavljena nakon što je portal Žig info objavio tekst o suđenju na kom se Krstić nije pojavio. Saša Mijailović, prema Matorčevićevim rečima, od njega tražio da sa portala Žig info ukloni tekst o licima koja su tokom protesta „15 za 15” bila na skupu u Pionirskom parku. Zauzvrat, navodni kompromitujući snimak koji poseduje neće biti objavljen.⁵⁵

Protiv Dragoljuba Krstića i Saše Mijailovića Matorčević je podneo krivičnu prijavu.

Novinari portala Žig info kontinuirano su izloženi pritisku. Milanu Jovanoviću zapaljena je kuća, Matorčeviću su nanete teške telesne povrede.

O pritiscima kojima je izložena redakcija portala Žig Info više u [Monitoringu medijske scene u Srbiji za mesec februar 2023. godine.](#)

Željko Matorčević u bolnici (foto: J. Dobrilović)

Novinarskoj ekipi Televizije Insajder zabranjeno izveštavanje iz Pionirskog parka

Nepoznati muškarci zabranili su Ireni Stević da uđe u Pionirski park kako bi obavila svoj novinarski zadatak. Ekipa TV Insajder uputila se u Pionirski park po odgovore na pitanja koja su postavili MUP-u a MUP na njih izbegao da odgovori. Reč je o sledećim pitanjima: Da li je neko i, ako jeste, ko prijavio, a ko odobrio održavanje skupa i postavljanje šatora ispred Skupštine Srbije? Ko je prijavio skup „Ne damo Srbiju”? Ko je prijavio postavljanje kampa u Pionirskom parku? Da li je u prijavi navedeno koliko će skupovi trajati?⁵⁶

Prisutni policijski službenici novinarki nisu znali da kažu ko su osobe koje joj nisu dozvolile da uđe u park, iako je ulaz, i prema njihovim rečima, slobodan.⁵⁷

Udruženje novinara Srbije izrazilo je zabrinutost zbog učestalog ometanja novinara u radu i napada na njih. UNS je posebno podvukao zabrinjavajuću činjenicu da policajci, uprkos tome što su svedoci događaja, na njih ne reaguju.⁵⁸

Pretnje ne posustaju

Novinarima i kući TV N1 stigle su pretnje preko društvene mreže X i njihove zvanične imejl adrese.⁵⁹

Novinar portala Razglas-news Žarko Bogosavljević, koji je nosio prsluk na kom je stajalo obeležje PRESS, nalazio se među studentima i građanima okupljenim ispred Fakulteta sporta i fizičkog vaspitanja s ciljem da spreče dekana Patrika Drida da odblokira fakultet. Policija je protiv njih neselektivno upotrebila silu. Novinar je za Nezavisno udruženje novinara Srbije rekao da nije jasno zbog čega su to učinili.⁶⁰

Predsednica skupštine Srbije Ana Brnabić optužila je agenciju Fonet za to da je prenoseći izjavu advokata Bože Prelevića direktno pozvala na ubistvo predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića. Agencija FoNet jasna je u pogledu toga da izjavu Bože Prelevića nije objavila, a advokat da takvu izjavu nije dao.⁶¹

Novinar TV Nova S Nebojša Jovanović pripremao je prilog o građanima koji su se iz Čačka uputili na miting SNS u Beogradu. Agresivno pokušavajući da spreči snimanje javnog događaja, predsednik Skupštine opštine Čačak Igor Trifunović očigledno je motivisao jednog od prisutnih da ošteti kameru, nasrne na kamermana, otme i baci mikrofona na pod. I u tom slučaju, policija nije reagovala blagovremeno.

IV MONITORING PROCESA USVAJANJA NOVIH ZAKONA

Tokom aprila nisu zabeležena značajnija dešavanja u pogledu procesa usvajanja novih zakona postupaka.

V IMPLEMENTACIJA POSTOJEĆIH PROPISA

Regulatorno telo za elektronske medije

Ustavni sud odbacio je inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti odredbe člana 126 st. 1 Zakona o elektronskim medijima (ZEM), podnetu od strane članova Saveta REM-a izabranih na osnovu prethodnog ZEM-a.⁶²

Članom 126 st. 1 propisano je da članovi Saveta izabrani u skladu sa starim zakonom nastavljaju da obavljaju tu funkciju do isteka godinu dana od dana stupanja na snagu novog zakona.

U odluci Ustavnog suda navodi se da zakonodavac nije propisao novi razlog za prestanak funkcije članova Saveta, već da je uredio tzv. tranzicioni period koji omogućava da se do dana prestanka mandata članova Saveta REM-a izabranih na osnovu zakona koji je prestao da važi, izaberu novi članovi, a da se, do njihovog izbora, obezbedi kontinuitet u vršenju nadležnosti Saveta.

Odbor za kulturu i informisanje Skupštine Srbije raspisao je 28. aprila novi konkurs za članove Saveta REM-a.

Projektno sufinansiranje

UNS, ANEM i Lokal pres nastavile su da zahtevaju od Ministarstva informisanja i telekomunikacija da im se objasni zbog čega postoje nepravilnosti u radu Jedinog informacionog sistema. U zajedničkom saopštenju tih udruženja stoji:

UNS, ANEM i PU Lokal pres uočili su brojne nepravilnosti u radu ove platforme i ističu da su ovakve pojave nedopustive, da predstavljaju kršenje zakona i ozbiljno umanjuju poverenje novinara i medija u ionako narušen sistem projektnog sufinansiranja medija.⁶³

Zbog načina na koji je izvršena raspodela sredstava, Udruženje novinara Srbije zajedno sa svojim ogrankom Društvom novinara Kosova i Metohije tražili su poništenje konkursa MIT-a za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja za elektronske medije na Kosovu i Metohiji. Istakli su da su projekti dve medijske kuće sa Kosova i Metohije koje uspešno rade od 2000. godine odbijeni, dok su (značajna) novčana sredstva dodeljena organizacijama koje su medijskoj zajednici na toj teritoriji nepoznate.⁶⁴

Udruženje novinara Srbije oštro je negodovalo na odluku Opštine Čuprija da iz konkursa za sufinansiranje medijskih sadržaja isključi medije čiji su osnivači organizacije civilnog društva. Zbog toga je zatraženo poništenje konkursa.⁶⁵ Nakon reakcije UNS-a, prijava medija Glas Pomoravlja Info, prethodno odbijena sa obrazloženjem da pravo učešća na konkursu nemaju udruženja građana – vraćena je na konkurs.⁶⁶

VI SLAPP TUŽBE USMERENE PROTIV NOVINARA I MEDIJA

Privredno društvo „Mondo Inc” d.o.o., izdavač dnevnog lista Kurir, podnelo je 2021. god. tužbu protiv Udruženja „Mreža za istraživanje kriminala i korupcije”, izdavača portala KRIK, Slavko Ćuruvija fondacije, izdavača portala Cenzolovka, privrednog društva „Dan graf” d.o.o. Beograd, izdavača dnevnog lista Danas i Udruženja „Centar za interkulturnu komunikaciju”. U tužbi i tokom postupka tužilac je tvrdio da su tuženi sa njim u odnosu konkurenta, te da su objavljivanjem tekstova o načinu na koji izveštava dnevni list Kurir, izvršili radnju nelojalne tržišne utakmice. Tužbom je tražena naknada nematerijalne štete u iznosu od 11.000.000,00 rsd.

Tužba je podneta nakon što je KRIK-ov portal Raskrikavanje objavio analizu [„Na naslovnica pet novina blizu 1.200 lažnih i neutemeljenih vesti u 2020. godini”](#). U tekstu se kaže da je Kurir tokom 2020. godine na naslovnim stranama objavio više od 100 lažnih, neutemeljenih ili manipulativnih vesti. Ostali mediji tuženi su zbog toga što su analizu preneli.⁶⁷

Tužbeni zahtev je odbijen. U presudi se navodi da se važeći Zakon o trgovini ne primenjuje na pružanje usluga koje su uređene posebnim zakonom, a pružanje usluga javnog informisanja jeste uređeno drugim zakonom – Zakonom o javnom informisanju i medijima.

Novinari/ke portala KRIK ispred sudnice
(foto: V. Matić)

U presudi Privrednog apelacionog suda stoji:

Tužilac je u konkretnom slučaju tražio da se utvrdi da su tuženi, objavljivanjem određenih tekstova u medijima čiji su izdavači, izvršili radnje nepoštene tržišne utakmice i upravo o ovom zahtevu je prvostepenom presudom odlučeno. O istom nije moglo biti odlučeno primenom Zakona o javnom informisanju i medijima, jer ovaj zakon ne poznaje i ne uređuje institut nepoštene tržišne utakmice, već pruža pravnu zaštitu drugačije sadržine, za koju ne postoji stvarna nadležnost privrednog suda za odlučivanje...

Podrška:

Овај пројекат финансира
Европска унија

#EY
ЗА ТЕБЕ

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Norway

Nosilac:

Partneri:

Centar za razvoj lokalnih medija

INS JDER

Ova publikacija objavljena je uz finansijsku pomoć Evropske unije, Norveške i Balkanskog fonda za demokratiju, projekta Nemačkog Maršalovog fonda SAD. Za njegovu sadržinu isključivo je odgovorna Asocijacija nezavisnih elektronskih medija i ta sadržina nužno ne izražava zvanične stavove Evropske unije, vlade Norveške, Nemačkog Maršalovog fonda i Balkanskog fonda za demokratiju.

Endnotes

- 1 [„Slučaj koji je dočekaao zastarelost - 31 godina od smrti novinarkе „Duge“ Dade Vujasinović”](#), tekst je objavljen 8. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.
- 2 [„Ko mi je stavio bombe na prozor?”](#), autor Dejan Anastasijević, tekst je objavljen 17. 10. 2007. godine na portalu Vreme.
- 3 [„Stevanović: Godišnjica ubistva Slavka Ćuruvije u atmosferi koja podseća na 1999. godine”](#), tekst je objavljen na sajtu Cenzolovka.
- 4 [„As the noose tightens around Serbia’s journalists, the European Union can no longer look away”](#), tekst je objavljen 4. 4. 2025. godine na sajtu Reportera bez granica.
- 5 U pitanju su organizacije: Evropska federacija novinara, Evropski centar za slobodu medija i novinara, Article 19 Europe, Free Press Unlimited, Međunarodni novinarski institut i OBC Transeuropa.
- 6 [„UNS vesti :: MFRR: Zahtevamo da EU javno osudi sve napade na novinare i medije u Srbiji, a da policija i tužilaštvo hitno sprovedu istrage povodom ovih slučajeva”](#), saopštenje je objavljeno 9. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.
- 7 [„Više od 100 organizacija zatražilo od institucija EU hitnu reakciju na politički progon aktivista - Autonomija”](#), tekst je objavljen 2. 4. 2025. godine na sajtu Autonomija.
- 8 [Saopštenje za javnost](#) objavljeno 12. 5. 2025. godine na sajtu Višeg javnog tužilaštva u Novom Sadu.
- 9 [„Na dva meseca pritvaranja govore članovi porodica i prijatelji aktivista iz Novog Sada”](#), tekst je objavljen 16. 5. 2025. godine na sajtu RSE.
- 10 [„Slučaj Marije Vasić: Porodica kaže da ne zna u kakvom je stanju, a iz Centralnog zatvora stižu kritike medija”](#), autorka Maja Nikolić, tekst je objavljen 19. 5. 2025. godine na sajtu N1.
- 11 [„Uprava za izvršenje krivičnih sankcija saopštila ko je napao aktivistu Davora Stefanovića”](#), tekst je objavljen 23. 5. 2025. godine na portalu NIN, izvori: NIN, Tanjug, Beta, FoNet.
- 12 [„Produžen pritvor trojici aktivista iz Novog Sada”](#), tekst je objavljen 22. 5. 2025. godine na sajtu Insajder.
- 13 [„Proces protiv aktivista iz Novog Sada: politički zatvorenici”](#), autorka Una Sabljaković, tekst je objavljen 21. 5. 2025. godine na sajtu DW.
- 14 [„Aktivista Srđan Žunić u pritvoru već tri nedelje”](#), autor Milan Radonjić, tekst je objavljen 2. 4. 2025. godine na sajtu Radar.
- 15 [Saopštenje Apelacionog suda u Beogradu](#) objavljeno je 5. 5. 2025. godine na sajtu Apelacionog suda.
- 16 [„Sastanak novinara i tužilaca u Novom Sadu: Novinari u Srbiji sve nezaštićeniji i postaju lake mete”](#), tekst je objavljen 24. 4. 2025. godine na sajtu Bezbedni novinari.
- 17 [„‘Protest traje dok se ne raspiše novi konkurs za REM ili dok se RTS ne ugasi’: Studenti blokiraju zgrade javnog servisa u Takovskoj i Košutnjaku”](#), autori A.M, N. V. N1, Nova.rs, FoNet, tekst je objavljen 15. 4. 2025. godine na portalu Danas.
- 18 [„Pravni vakuum bez regulatora: Bez Saveta REM od novembra, studenti traže da se ponovi izbor članova”](#), autor Miodrag Sovilj, tekst je objavljen 16. 4. 2025. godine na sajtu N1.
- 19 [„Zgrade RTS-a odblokirane, ali i dalje bez redovnog programa”](#), tekst je objavljen 29. 4. 2025. godine na portalu Insajder.
- 20 [„Snježana Milivojević: Studentski poziv na gašenje RTS-a, zahtev za simboličkim diskontinuitetom”](#), prilog je objavljen 16. 4. 2025. godine na sajtu N1.
- 21 [„Branko Stanković o blokadi RTS-a: Ponos mi ne dozvoljava da ulazim na posao kroz ćevabdžinicu”](#), tekst je objavljen 17. 4. 2025. godine na portalu Danas.
- 22 [„Radio-televizija Srbije zahteva od studenata da prekinu blokadu objekata javnog servisa”](#), tekst je objavljen 15. 4. 2025. godine na sajtu RTS-a.
- 23 [„Studenti i dalje blokiraju zgradu RTS-a, policija se povukla”](#), tekst je objavljen 16. 4. 2025. godine na portalu Insajder.

- 24 [„Zašto lažete: Veliki broj građana pred RTS-om, u toku su nastupi DJ-eva, studentima potrebne donacije”](#), autori: K. Ž, Beta, N1, tekst je objavljen 17. 4. 2025. godine na sajtu N1.
- 25 [„Tužilac OJT u Beogradu razgovarao sa rukovodiocima RTS-a radi pojašnjenja krivične prijave zbog blokada”](#), saopštenje je objavljeno 23. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.
- 26 [„RTS podneo krivičnu prijavu zbog proganjanja urednika i novinara”](#), tekst je objavljen 24. 4. 2025. godine na sajtu RTS-a.
- 27 [„Neprimereno označavanje novinara ne doprinosi unapređenju rada javnog medijskog servisa”](#), saopštenje je objavljeno 16. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.
- 28 [„Zabrinuti smo zbog pozivanja zaposlenih sa RTS-a na informativne razgovore”](#), saopštenje je objavljeno 16. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.
- 29 [„UNS traži da Vlada i Narodna skupština odgovore zašto je BIA pozivala novinare i medijske radnike RTS-a na informativni razgovor”](#), saopštenje je objavljeno 17. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.
- 30 [„Ko je od urednika odobrio da se tekst pročita: Deo radnika RTS traže odgovornost za vređanje studenata u programu te kuće”](#), tekst je objavljen 24. 4. 2025. godine na portalu Insajder, izvor Beta.
- 31 [„Neformalna grupa radnika RTS-a predala peticiju: Više od 23.000 potpisa za raspisivanje konkursa za Savet REM-a”](#), tekst je objavljen 28. 4. 2025. godine na portal Insajder.
- 32 [„Saopštenje Euronews Srbija: Pozivamo nadležne da omoguće rad RTS-a”](#), saopštenje je objavljeno 18. 4. 2025. godine na sajtu portala Juronjuz.
- 33 [„Novinari Euronews Srbija: Saopštenje u kome ‘pozivamo nadležne da omoguće rad RTS-a’ objavljeno bez znanja redakcije, ograđujemo se od njega”](#), saopštenje je objavljeno 18. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a, izvor Juronjuz Srbija.
- 34 [„Propagandu potpisuje uredništvo Euronews-a, a ne profesija”](#), saopštenje je objavljeno 18. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.
- 35 [„Pristalice SNS-a vređale i gađale reporterku N1, policija joj zabranila da izveštava sa čela kolone”](#), tekst je objavljen 9. 4. 2025. godine na sajtu N1.
- 36 Isto.
- 37 [„Građani da zaštite novinare koji izveštavaju u javnom interesu”](#), saopštenje je objavljeno 9. 4. 2025. godine na sajtu NDNV-a.
- 38 [„Šta je tačno Dejan Ilić rekao na TV Nova, pa završio iza rešetaka”](#), autor B. N., tekst je objavljen 10. 4. 2025. godine na sajtu N1.
- 39 [„Protiv Dejana Ilića biće podneta krivična prijava za izazivanje panike i nereda”](#), saopštenje je objavljeno 10. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a; [„Srpsko književno društvo osudilo privođenje Dejana Ilića, zastrašivanje građana - Vesti iz Srbije, regiona i sveta - N1 info”](#), tekst je objavljen 10. 4. 2025. godine na sajtu N1, izvor Beta; [„SafeJournalists: Privođenje Dejana Ilića u Srbiji je kršenje prava na slobodu mišljenja i govora”](#), tekst je objavljen 10. 4. 2025. godine na sajtu SafeJournalists; [„Zabrinuti smo zbog zadržavanja Dejana Ilića”](#), tekst je objavljen 10. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a
- 40 [„NUNS: Zadržavanje Dejana Ilića je opasan presedan protiv slobode izražavanja”](#), saopštenje je objavljeno 10. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.
- 41 [„Urednik 021.rs napadnut tokom odlaska ljudi na miting u Beogradu | Novosadski informativni portal 021”](#), tekst je objavljen 12. 4. 2025. godine na sajtu Radio 021.
- 42 Isto.
- 43 Isto.
- 44 [„Hitno pronaći i kazniti odgovorne za napad na Zorana Striku”](#), saopštenje je objavljeno 12. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a; [„Brutalan napad na novinara Zorana Striku – test za državu i institucije”](#), saopštenje je objavljeno 12. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a; [„Profesionalci u pravosuđu da zaštite novinare, institucije ne smeju biti saučesnici u nasilju”](#), saopštenje je objavljeno 13. 4. 2025. godine na sajtu NDNV-a; [„Procesuirati napadače na novinare na mitingu vlasti”](#), saopštenje je objavljeno 13. 4. 2025. godine

na sajtu Beta, izvor ANEM

45 [„Šarović: Policija i tužilaštvo nemaju nameru da pokrenu istragu o napadu na ekipu KTV - Vesti iz Srbije, regiona i sveta”](#), tekst je objavljen 14. 4. 2025. godine na sajtu TV N1.

46 Isto.

47 [„Neprihvatljivi napadi na ekipu KTV-a”](#), saopštenje je objavljeno 12. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.

48 [„Više javno tužilaštvo smatra da fizički napad na ekipu KTV nije u njihovoj nadležnosti - Vesti iz Srbije, regiona i sveta”](#), tekst je objavljen 14. 4. 2025. godine na sajtu TV N1, izvor Beta.

49 Isto.

50 [„Novinarskoj ekipi Al Džazire zabranjeno snimanje skupa ispred Skupštine Srbije sa terase zgrade”](#), tekst je objavljen 12. 4. 2025. godine na sajtu N1.

51 [„Pretnje i nasilničko ponašanje maskirane „falange” koja je obezbeđivala autobuse SNS-a”](#), tekst je objavljen 12. 4. 2025. godine na sajtu Niška inicijativa.

52 [„Novinarka Istinomera napadnuta dok je snimala šatore kod Skupštine: Ko su ljudi iz šatora i šta uopšte tu rade”](#), tekst je objavljen 15. 4. 2025. godine na sajtu N1.

53 [„Novinarka Istinomera napadnuta tokom rada, policija bez adekvatne reakcije”](#), saopštenje je objavljeno 15. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.

54 [„Targetiranje novinara portala Žig info mora odmah prestati”](#), saopštenje je objavljeno 17. 4. 2025. godine na sajtu NUNS-a.

55 [„Agresivni pojedinci ekipe Insajdera zabranili ulaz u Pionirski park, iz belih šatora poručuju: Mi smo ovde zbog onih tamo”](#), autorka Irena Stević, tekst je objavljen 22. 4. 2025. godine na sajtu TV Insajder.

56 Isto.

57 Isto.

58 [„UNS: Policija da objasni zašto je novinarki Insajdera onemogućeno da uđe i izveštava iz Pionirskog parka”](#), saopštenje je objavljeno 23. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.

59 [„Pretnje medijima i novinarskim udruženjima, TV N1, Beograd, 17.4.2025. godine”](#), tekst je objavljen 17. 4. 2025. godine na sajtu SafeJournalists.

60 [„SafeJournalists: Osuđujemo policijsko nasilje i pretnje smrću novinarima N1 u Srbiji”](#), tekst je objavljen 28. 4. 2025. godine na sajtu SafeJournalists.

61 [„Advokat Božo Prelević demantovao Anu Brnabić da je pozvao na ubistvo Vučića”](#), tekst je objavljen 12. 4. 2025. godine na portalu Danas, izvor FoNet.

62 [Rešenje Ustavnog suda](#) od 2. 4. 2025. godine.

63 [„UNS, ANEM i Lokal pres: MIT da objasni nelogičnosti u radu JIS-a i kršenje zakona u oblasti projektnog sufinansiranja medija”](#), saopštenje je objavljeno 4. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.

64 [„UNS i DNKiM: Poništiti konkurs Ministarstva informisanja i telekomunikacija za KiM”](#), saopštenje je objavljeno 14. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.

65 [„UNS: Poništiti medijski konkurs opštine Čuprija zbog diskvalifikacije medija civilnog sektora”](#), saopštenje je objavljeno 25. 4. 2025. godine na sajtu UNS-a.

66 [„UNS: Nezakonito odbijen projekat za medijsko sufinansiranje u Čupriji vraćen u konkurenciju”](#), tekst je objavljen 29. 4. 2025. godine na portalu Danas.

67 [„Odbijena tužba Kurira protiv KRIK-a”](#), autorka Isidora Martać tekst je objavljen 16. 4. 2025. godine na sajtu KRIK.